

منشور آزادی بلوچستان

(فارسی)

پیشگفتار

بلوچستان سرزمین اجدادی مردم بلوچ است، اما امروز آنها حاکم سرزمین خود نیستند. زنجیره‌ای از حوادث سخت، از جمله جنگ‌های اشغالگرانه امپریالیستی قرون نوزدهم و بیستم، مانع توسعه بلوچستان شد و باعث گشت که مردم بلوچ از تعیین سرنوشت خود باز داشته شوند.

یکی از نقاط عطف تاریخ بلوچستان این بود که در سال ۱۶۶۶ میلادی مناطق خودمختار بلوچ متحد شدند و یک دولت متحد ملی را بنیان گذاشتند. بدنبال این اتحاد ملی، ملت بلوچ روابط سیاسی دوجانبه‌ای با همسایگان خود و کشورهای دیگر ایجاد کرد.

مرزهای تاریخی، سیاسی و جغرافیایی بلوچستان در قرن هجدهم میلادی توسط رهبر سیاسی و حاکم بلوچ آن زمان، میر نصیرخان بلوچ معروف به نوری نصیرخان (۱۷۹۴-۱۷۴۹ میلادی) تعیین گشت.

امپراتوری بریتانیا در تاریخ ۱۳ نوامبر ۱۸۳۹ میلادی بلوچستان مستقل را اشغال کرد و در نتیجه ی سیاست استعماری بریتانیا که بر اصل "تفرقه بینداز و حکومت کن" استوار بود، سرزمین بلوچستان به سه بخش تقسیم شد. در سال ۱۸۷۱ میلادی براساس یک خط مرزی دلبخواهی، موسوم به "خط گلد اسمید" بخش غربی بلوچستان به دودمان قاجار سپرده شد. براساس یک مرز ساختگی دیگر به نام خط "دورند" در سال ۱۸۹۳ میلادی بخش شمالی بلوچستان به افغانستان واگذار شد. این مرزهای ساختگی برخلاف خواست، منافع و پیشرفت ملت بلوچ بود.

اشغال بخش غربی بلوچستان توسط خاندان قاجار تقریباً مدت زمان کوتاهی طول کشید و آنان سلطه خود بر این سرزمین را در اولین دهه قرن بیستم از دست دادند. در سال ۱۹۱۶ میلادی، بریتانیا رهبران سیاسی بلوچ را به عنوان حاکمان بخش غربی بلوچستان به رسمیت شناخت. اما کنترل بلوچستان غربی در سال ۱۹۲۸ میلادی برابر با ۱۳۰۷ شمسی به دست ارتش ایران تحت سیطره رضاخان افتاد.

ملت بلوچ هرگز از مبارزه برای کسب استقلال بلوچستان دست نکشیده است. در اوایل دهه ۱۹۲۰ میلادی مبارزه سیستماتیک ملی جهت باز پس گرفتن استقلال از بریتانیا آغاز شد. در ادامه این مبارزات خستگی ناپذیر مردم بلوچ، در تاریخ ۱۱ اوت ۱۹۴۷، بعد از عزیمت بریتانیا از منطقه، بلوچستان استقلالش را بازیافت. خبر استقلال بلوچستان در دهلی نو اعلام شد و گزارش آن هم در روز نامه نیویورک تایمز ۱۲ اوت ۱۹۴۷ درج گردید. مجلس عوام بلوچستان در نشست ۱۵-۱۲ دسامبر ۱۹۴۷ به اتفاق آراء، بیانیه استقلال بلوچستان را تصویب نمود. مجلس اعیان بلوچستان نیز در تاریخ ۴-۲ ژانویه ۱۹۴۸ مصوبه مجلس عوام را مورد تایید قرار داد.

دولت اسلامی پاکستان در ۱۴ اوت ۱۹۴۷ ایجاد شد. این دولت از بدو تاسیس خود نشان داد که برای حاکمیت بلوچستان تهدیدی واقعی است و این تهدید پس از استحکام بنیان پاکستان شکل عملی به خود گرفت. در ۲۷ مارس ۱۹۴۸، تنها پس از گذشت ۸ ماه از پیدایش پاکستان، بلوچستان مستقل به شکل قهرآمیزی به اشغال ارتش پاکستان درآمد.

این اشغال قهرآمیز با حقوق پذیرفته شده تعیین سرنوشت و خودگردانی ملل مغایر است. پذیرش این حقوق و ناعادلانه بودن اشغال قهرآمیز است که توده مردم بلوچ را به مبارزه‌ای متحد علیه قدرتهای اشغالگر کشانده است. مبارزه دموکراتیک آنان رو به گسترش بوده و در آستانه وارد شدن به مرحله‌ای حساس و تاریخی است. توده مردم بلوچ هر روز با حقوق انسانی خود بیشتر آگاه میشوند.

آنها بطور جمعی کمکم در می‌یابند که اشغال قهرآمیز و سرکوب، هستی خود و ملت‌شان را تهدید میکند. مردم بلوچ میدانند که اگر در مقابل اشغال کنونی سرزمین خود ایستادگی نکنند، کمکم به حاشیه جامعه رانده میشوند و در سرزمین اجدادی خود به یک اقلیت تبدیل خواهند شد.

نهادهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، آموزشی و حقوقی بلوچستان تحت سلطه دولتهای بیگانه، بطرز فاجعه‌آمیزی عقب‌نگاه داشته شده و باورهای نواستعماری، جایگزین بینش و دانش جمعی نسلهای گذشته بلوچ شده است. این اقدامات، باعث لطمه خوردن شدیدی به ارزشهای فرهنگی، زبانی، ادبی، رسانه‌ای، موسیقی، هنری، اخلاقی و اجتماعی بلوچستان شده است.

اشغال و سرکوب به حاکمان امکان میدهد که مردم را در خدمت منافع خود بکار گیرند و توسعه جامعه مدنی بلوچستان را محدود کنند. علاوه بر این، قدرتهای اشغالگر بلوچستان را بصورت یک پادگان نظامی بزرگ درآورده‌اند و در آن تعداد بسیار زیادی زندان دولتی ساخته‌اند. در این روند بلوچستان به یک زمین و محل بازی برای جهادگرایان و ارداتی، بنیادگرایان دینی و غارتگرانی که از حمایت دولتی برخوردارند، تبدیل شده است. نهادهای دولتهای اشغالگر با فراغ بال و بدون ترس از مجازات، بطور دلبخواه هر کس را که بخواهند تحت تعقیب قرار میدهند. قدرت نامشروع آنان حدی ندارد و هر فرد بلوچ را به میل خود در هر زمان و هر مکان بازداشت، دستگیر و شکنجه نموده یا بسوی تیراندازی کرده و به قتل میرسانند.

قربانیان این فجایع بیشتر تحصیل کرده‌ها، آگاهان و فعالان بلوچ‌اند. از جمله آنان می‌توان به دانشجویان، شاعران، کارگران، کشاورزان، مغازه داران، نویسندگان، موسیقیدانان، پزشکان، روحانیون، معلمان، استادان دانشگاه و رهبران سیاسی بلوچ اشاره کرد. حتی سالخوردگان و کودکان بلوچستان نیز از جنون قوای سرکوبگر مصون نیستند. فعالین سیاسی و مدافعان حقوق بشری بلوچ به شیوه‌ای قرون وسطایی شکنجه میشوند. بسیاری از قربانیان بلوچ ناپدید شده‌اند و دیگر اثری از آنها دیده نشده است. خانواده و دوستان این قربانیان هیچ چاره‌ای نداشته‌اند جز اینکه با غم و اندوه همراه با ترس زندگی کنند.

با این حال، همزمان با این اشغال همراه با رعب و وحشت، سنت‌های مردم بلوچ ضعیف نشده و در فرهنگ امروزه آنان حضور دارد. اجزاء اساسی سکیولاریسم، اعتدال‌گرایی، آزاد اندیشی، لیبرالیسم، تحمل‌گرایی و صلح‌طلبی بصورت تاریخی در فرهنگ بلوچی عجین بوده است. این مشخصه‌های دموکراتیک، از ویژگیهای بارز ارزشهای اجتماعی و اخلاقی بلوچ به شمار می‌روند. جامعه بلوچ یک جامعه سکیولار است که امکان و احترام به نظرات و عقاید مختلف را همیشه پذیرا بوده است. حق حیات و آزادی در صدر سنت‌های مردم بلوچ قرار دارد و تا حد تقدس به آن اهمیت داده میشود و اعدام‌های سیستماتیک دولتی با ارزشهای اخلاقی و سیاسی بلوچ بیگانه هستند. در کل میتوان گفت

که مردم بلوچ از همه خصوصیات و ارزشهای لازم برای توسعه جامعه خود به جامعه‌ای دموکراتیک و آزاد برخوردارند.

سرزمین بلوچ همچنین غنی از منابع طبیعی بوده و در یکی از مهمترین مناطق استراتژیکی جهان واقع شده است. بلوچستان گذرگاهی است که خاور دور و جنوب آسیا را به خاورمیانه و آسیای میانه مرتبط می‌کند و می‌تواند بصورت یک مرکز تجاری مبادله کالا بین این مناطق ثروتمند درآید. تجارت بین دول منطقه و فراتر از آن میتواند در بندرهای متعدد واقع در سواحل بلوچستان صورت بگیرد. بعلاوه، این سواحل همچنین می‌تواند برای ماهیگیری و پرورش دیگر خوراکیهای دریایی مورد بهره برداری قرار گیرد. از سرزمین پهناور بلوچستان میتوان برای دامداری، کشاورزی و تولیدات صنعتی استفاده کرد. موقعیت ویژه بلوچستان، همچنین مناسبترین امکان را برای استفاده از انرژی خورشیدی، باد و امواج دریایی فراهم میکند. وجود این منابع اقتصادی میتواند کمک شایانی به توسعه سریع بلوچستان نماید. جمعیت نسبتاً کم در مقایسه با امکانات اقتصادی بالقوه آن باعث میشود که بلوچستان بصورت بالقوه در زمره مناطق بسیار غنی قرار گیرد. در یک حکومت آزاد و دموکراتیک، بلوچستان میتواند در یک زمان نسبتاً کوتاه متحول شده و به یک کشور مدرن، مرفه و دموکراتیک تبدیل شود.

با در نظرداشتن موقعیت ویژه بلوچستان، غنای منابع طبیعی آن و فرهنگ سکیولار مردمش، هیچ دلیلی نیست که اقتصاد بلوچستان اینگونه ایستا باقی بماند. اشغال غیرقانونی بلوچستان مانع اصلی توسعه اقتصادی آن بوده است و اگر مردم این سرزمین آزاد بودند، رشد اقتصادی، همچنین توسعه اجتماعی، سیاسی و حقوقی آن بمراتب از کشورهای همسایه بیشتر بود.

این حق مردم بلوچستان است که بدور از هرگونه اشغال غیرقانونی و انقیاد خارجی سرنوشت خود را تعیین کنند و در باره رفاه خود در زمان حاضر و آینده تصمیم بگیرند. یک بلوچ دموکرات آگاه و منصف هرگز داوطلبانه در زیر سلطه بردگی یک نیروی استعماری نمی‌ماند. هر فرد بلوچ، حقارت ناشی از برخورد به او به عنوان یک شهروند درجه دوم در سرزمین خود را تجربه کرده است.

ما اکنون در عزم راسخ خود برای بدست آوردن آزادی و استقلال کامل برای مردمان، متحد شده‌ایم. هیچ چیز دیگر بغیر از آزادی و پیوستن به جامعه ملت‌های آزاد، ما را راضی نخواهد کرد. تنها با بدست آوردن استقلال دوباره و احیای یک بلوچستان دموکراتیک خواهیم توانست که حقوق کامل همه شهروندان بلوچستان را تضمین کنیم و این منشور بعنوان نقشه راه و راهنمای عمل ما را قادر خواهد ساخت که به این هدف شگوهمند برای ملت‌مان و سرزمین‌مان دست یابیم.

آزادی - دموکراسی - عدالت

بخش یکم

حقوق بنیادی

بند ۱- از آنجایی که بلوچستان، بدون رضایت مردم بلوچ و بطور غیرقانونی تحت اشغال درآمده است، مبارزه آزادیبخش مردم آن برای استقرار یک بلوچستان آزاد و دموکراتیک، مبارزه‌ای بر حق و عادلانه است.

بند ۲- مبارزه ملی مردم بلوچ برای دستیابی به اساسی‌ترین اصول حق حیات، حفاظت، بقای خویش، و پاسداری از اصل حقوق برابر برای تمام افراد جامعه است.

بند ۳- در مبارزه ملی مردم بلوچ، همه با هم برابرند و برتری اخلاقی هر فرد هدف است و نه وسیله‌ای که هدف را توجیه کند.

بند ۴- جنبش ملی بلوچ، جنبشی سکیولار و بر اساس جدایی دین از دولت و سیاست استوار است. در این مبارزه به منطق و مخالفت با هر نوع خشک اندیشی مذهبی و ایدئولوژیک اهمیت داده میشود.

بند ۵- آزادی مذهب، عقیده و بیان از جمله بنیادی‌ترین حقوق شهروندان بلوچستان محسوب میشوند. هر کس آزاد است که هر مذهب یا عقیده‌ای داشته باشد، مشروط به اینکه مذهب و عقیده اش را به دیگران تحمیل نکند و به آزادی بقیه مردم که دارای عقاید دیگری هستند، تجاوز نکند.

بند ۶- جنبش دموکراتیک مردم بلوچ خواهان آزادی به مفهوم واقعی آن است و اصل مبتنی بر نامحدودی تصورات انسانی را به رسمیت می‌شناسد. به آن ارزش میدهد. این جنبش چنین کیفیت با ارزش انسانی را یکی از خصوصیات بشر میداند چون دلیل و اساس آزادی اندیشه و بیان است. ما به این خصوصیت انسانی ارزش میدهیم و برای شکوفائی آن در جامعه‌ای باز و آزاد تلاش می‌کنیم. خصوصیت تصورات انسانی را بعضی‌ها نمی‌بینند. اقدام یک بنیادگرا که کورکورانه عمل میکند و به هر شیوه سرکوبگرانه‌ای توسل می‌جوید تا تصورات انسانی را محدود سازد، مغایر با طبیعت و حقوق انسانی است. از اینرو مبارزه دموکراتیک مردم بلوچ به حق آزادی تصورات و آزادی بیان و اندیشه بیشترین اولویت را میدهد.

بند ۷- افق بی‌پایان تصورات انسانی با خود تنوع افکار و عقاید به‌مراه می‌آورد و با توجه به این اصل نقض آزادی بیان و اندیشه شهروندان بلوچستان مغایر با عدالت و حقوق طبیعی آنان خواهد بود.

بند ۸- برابری زن و مرد یکی از اساسی‌ترین اصول جنبش دموکراتیک بلوچستان است. در یک بلوچستان آزاد و دموکراتیک زن و مرد با هم برابرند و طبق قانون بطور مساوی از همه حقوق و آزادیهای اجتماعی از جمله در عرصه سیاسی، اقتصادی، آموزشی، فرهنگی و مدنی برخوردار خواهند بود.

بخش دوم

روشهای همگانی مبارزه

بند ۹- مبارزه ملی مردم بلوچ برای یک بلوچستان آزاد و دموکراتیک، مبارزه‌ای همگانی است و این مبارزه برای همه آنان است، چه آنهایی که در داخل‌اند و چه آنهایی که خارج از بلوچستان زندگی می‌کنند. آنها شامل مردان و زنان آزادیخواه و کودکانی هستند که صرف نظر از وابستگی سیاسی، قومی، ایدئولوژیکی و مذهبی خود در مبارزه شرکت دارند.

بند ۱۰- مبارزه مردم بلوچ برای آزادی، شامل یک مجموعه از روشهای مبارزه است که جهت رسیدن به بلوچستانی آزاد و مستقل، برای هر نوع حمایت از جانب بلوچان و جامعه جهانی ارزش قایل است. ابزار این مبارزه شامل احزاب سیاسی مستقل و اتحادیه‌ها و انجمنهای سازمان یافته همچون اتحادیه‌های کارگری، دانشجویی، انجمنهای زنان، وکلاء، روزنامه‌نگاران، دهقانان و نظایر آن باشد. در این میان، همچنین میتوان از گروههای فشارمثل فعالان حقوق بشر، طرفداران محیط زیست، فعالان ضد جنگ و نافرمانی مدنی و روشهای دفاع از خود را نام برد.

بند ۱۱- شرکت در پارلمانهای کذایی دولتهای اشغالگر بر خلاف اصول این منشور است. شرکت در این نهادها و ابزارهای کنترل استعماری، مبارزه ما برای آزادی را دشوار خواهد کرد. بنابراین، هر فرد یا جریان سیاسی که این منشور را تایید کند، نمیتواند در سیستم قلابی مجلس‌های ایران و پاکستان شرکت نماید.

بند ۱۲- تمامی روشهای مبارزه برای آزادی، در چارچوب حقوق بین‌المللی و کنوانسیون حقوق بشر خواهند بود.

بخش سوم

حقانیت سیستم سیاسی

بند ۱۳- هدف نهایی مبارزه‌رهایی بخش مردم بلوچ این است که آنها به استقلال برسند.

بند ۱۴- حقانیت قانونی و اخلاقی نظام سیاسی حاکم بر بلوچستان نتیجه تصمیمات مردم آزاد بلوچستان خواهد بود. تصمیمات در انتخابات آزاد و دموکراتیک گرفته خواهد شد که زیر نظر سازمان ملل متحد و نهادهای مستقل دیگری صورت خواهد گرفت و رسانه‌های ملی و بین‌المللی هم آن را منعکس خواهند کرد.

بند ۱۵- تا زمانیکه بلوچستان از اشغال غیرقانونی رها نشود، هیچ نظام سیاسی‌ای در این سرزمین نمیتواند اعتبار و حقانیت اخلاقی داشته باشد. فقط زمانی که مردم بلوچ عملاً خودشان - نه دیگران تحت نام بلوچ- قدرت سیاسی خود را اعمال کنند، دموکراسی و حاکمیت مردم بلوچستان حقانیت قانونی پیدا خواهد کرد.

بند ۱۶- ساختار قدرت سیاسی که توسط نیروهای اشغالگر دیکته شده، انعکاسی از خواست حاکمیت شهروندان بلوچستان نیست، بلکه دقیقاً نفی آن است. چنین سیستم سیاسی سرکوبگری نمیتواند با آزادی و دموکراسی سازگار باشد.

بند ۱۷- تناقضات دموکراسی تحت انقیاد، تنها از طریق آزادی ملت تحت انقیاد از یوغ اشغال غیرقانونی حل خواهد شد. دموکراسی، عدالت و احترام به حقوق بشر در بلوچستان، تا زمانی که این سرزمین در قید محدودیت‌های مرزی و مقررات ژئوپلیتیک استعماری کنونی است، فقط شعارهایی تو خالی هستند.

بند ۱۸- حقوق مدنی و سیاسی تنها زمانی مفهوم پیدا می کنند که یک ملت بطور غیرقانونی تحت اشغال نباشد و مردم خودشان آزادانه و به نحو دموکراتیک از یک قدرت سیاسی که از خارج بر آنان تحمیل نشده باشد، پیروی کنند.

بند ۱۹- بی‌عدالتی‌های تاریخی و استثمار را نمی‌توان بطور کامل ترمیم کرد. هیچ نظام دولتی‌ای نمی‌تواند همه بی‌عدالتی‌هایی را که یک ملت در گذشته تجربه کرده است، از بین ببرد. اما یک نظام دموکراتیک سیاسی که بر اساس اصول آزادی، رعایت حقوق بشر، عدالت اجتماعی، فرصت‌های برابر و کارآئی اقتصادی استوار باشد، میتواند در بلوچستان هم اجرا شود و هم عمل کند.

بخش چهارم

دموکراسی واقعی و صلح

بند ۲۰- برای تضمین یک دموکراسی واقعی، ایجاد یک فضای دموکراتیک ضروری است. این فضای دموکراتیک از جمله شامل مواردی همچون وجود روزنامه‌ها و رسانه‌های آزاد، سیستم قضایی مستقل، برگزاری آزادانه انجمنها و جلسات، برابری فرصتها و امکانات اقتصادی برای همه، آموزش مناسب و تعدد احزاب می باشد. زمانیکه فرهنگ، سیاست، حقوق، زبان، اقتصاد و محیط زیست یک ملت، اسیر یک قدرت استعماری متخاصم باشد، نمیتوان از اجرای یک دموکراسی واقعی سخن گفت. در غیاب این نهادهای اساسی، دموکراسی تنها یک امر صوری باقی خواهد ماند که بعنوان ابزاری جهت لاپوشانی تسلط اشغال نظامی استفاده میشود.

بند ۲۱- تمام زندانیان سیاسی بلوچ و زندانیان عقیدتی که توسط دولتهای اشغالگر به اسارت گرفته شده اند، باید بدون قید و شرط آزاد شوند.

بند ۲۲- کمیته ای تحت نظارت سازمان ملل متحد و سازمانهای ملی و بین المللی مدافع حقوق بشر باید تشکیل شود که بتواند در مورد سرنوشت آنهایی که در بلوچستان ناپدید شده‌اند تحقیق کند و تمامی عاملان چنین جنایاتی را به دادگاه جزایی بین المللی فرا بخواند.

بند ۲۳- حل مناقشات:

الف- از آنجائیکه بلوچستان بطور غیرقانونی به اشغال در آمده است، همه نیروهای اشغالگر باید بدون قید و شرط از این سرزمین خارج شوند. در غیر اینصورت، مسئولیت قانونی و اخلاقی پایان دادن این اشغال غیرقانونی بعهدہ جامعہ بین‌المللی خواهد بود.

ب- پس از خروج نیروهای اشغالگر، جامعہ بین‌المللی باید به دولت بلوچستان کمک کند تا مرزهای خود را ایمن سازد و موسسات سیاسی و قضائی‌اش را بوجود آورد.

ج- دولت موقت بلوچستان انتخابات عمومی برگزار خواهد کرد و طی دو سال قدرت سیاسی را به اعضاء منتخب ملت بلوچ واگذار خواهد کرد.

بند ۲۴- تمامی رسانه های ملی و بین المللی، سازمانهای مدافع حقوق بشر و آژانسهای امداد رسانی باید بدون هیچگونه محدودیتی به تمامی نقاط بلوچستان اشغالی دسترسی داشته باشند.

بند ۲۵- مقررات مندرج در کنوانسیون چهارم ژنو در باره جنبشهای مقاومت ملی و مبارزه مسلحانه باید بطور کامل توسط دولتهای اشغالگر اجرا شود.

بخش پنجم

قوانین اساسی و قضایی

بند ۲۶- جمهوری دموکراتیک بلوچستان یک قانون اساسی سکولار و دموکراتیک مدرن را تهیه و اتخاذ خواهد کرد.

بند ۲۷- در بلوچستان آزاد، هر نوع نظام سیاسی استبدادی- تحت هر نامی که باشد، قاطعانه مردود خواهد بود.

بند ۲۸- سیستم سیاسی بلوچستان، فقط بر اصول آزادی فردی، آزادی اندیشه و بیان، و دولت منتخب مردم و سیستم قضایی مستقل استوار خواهد بود. اجرای راستین این اصول، تضمین کلیدی نجات دولت مستقل بلوچستان از هر گونه سیستم سیاسی استبدادی و غیر منتخب خواهد بود.

بند ۲۹- یکی از مصوبات محوری قانون اساسی بلوچستان، فرمان مبنی بر برابری در مقابل قانون خواهد بود. بر اساس آن، هیچ کسی اجازه نخواهد داشت، بدون اجازه قانونی، وارد حریم خصوصی و ملک افراد شده یا آزادی آنان را برهم زند.

بند ۳۰- بدون استقلال عمل و آزادی نظام قضائی، آزادی‌های اجتماعی، برقراری صلح و آرامش، امنیت و آزادی بیان وجود نخواهد داشت. برای اجرای کامل عدالت، سیستم قضایی در بلوچستان مستقل عمل خواهد کرد. استقلال سیستم قضایی میتواند به عنوان یک ابزار حسابرسی و کنترل عمل کند و مانع خودرایی، ستم، سوء مدیریت و بی عدالتی شود و ضامن آزادی در چارچوب قانون باشد.

بند ۳۱- برای تضمین اجرای عدل و انصاف، محاکمات در دادگاههای بلوچستان علنی و منصفانه خواهد بود.

بند ۳۲- در جمهوری دموکراتیک بلوچستان، رعایت بدون قید و شرط اصل محاکمه عادلانه از بیشترین اهمیت برخوردار خواهد بود. هر کس متهم به یک عمل غیرقانونی شود، رسیدگی به اتهام در یک دادگاه مستقل و بیطرف صورت خواهد گرفت. فرض بر بیگناهی افراد به عنوان یک اصل در مورد تمام متهمان رعایت خواهد شد و هر متهم قادر خواهد بود که پرونده اش را جهت فرجام خواهی به یک دادگاه عالی بسپارد.

بند ۳۳- عدالت، اساس سیستم قضایی در بلوچستان خواهد بود. بر اساس اولین اصل عدالت، کسی نمیتواند برای پرونده خودش قاضی نیز باشد. یک حکم صحیح و عادلانه فقط در صورتی دست یافتنی است که قاضی فردی بیطرف باشد. دومین اصل عدالت بر این استوار است که هر کس باید حق دفاع از خود را داشته باشد. محرومیت متهم از حق دفاع از خود، بر خلاف عدالت میباشد.

بند ۳۴- حقوق پایه ای تمامی شهروندان در بلوچستان مورد حمایت قرار خواهد گرفت. تمامی افرادی که آزادی عمل آنها در چارچوب قانون نقض شود، بطور مساوی از حمایت قانون برخوردار خواهند بود. حمایت شامل موارد زیر خواهد بود:

(الف) دفاع از خود،

(ب) تعقیب قانونی یا اقدام مدنی در مقابله با تجاوز،

(ج) حق اقدام قانونی در مقابل بازداشت و حبس غیرقانونی،

(د) برخورداری از حق ضمانت برای آزادی تا زمان محاکمه، یا اجرای حکم توقیف با ذکر دلایل مشخص از سوی دادگاه

بند ۳۵- حق حیات، بنیادی ترین حق هر انسان است و هیچ کس نمیتواند آن را از انسان دیگری سلب کند. گرفتن حق زندگی افراد از طریق به دار آویختن، اعدام، تیرباران، شکنجه یا هر گونه عمل غیرانسانی دیگر مغایر اصول انسانی است و با ارزشها و عملکردهای اخلاقی بلوچ منافات دارد. اینگونه اعمال غیرانسانی در جمهوری دموکراتیک بلوچستان بطور کامل و قاطعانه ممنوع خواهند بود.

بخش ششم

مخالف تبعیض؛ موافق فرصت برابر

بند ۳۶- در بلوچستان آزاد و دموکراتیک موضعی بسیار قاطع و محکم در برابر فساد در تمامی سطوح اتخاذ خواهد شد و برای از بین بردن آن تلاش صورت خواهد گرفت.

بند ۳۷- نهادهای یک دولت مسئول زمانی می‌توانند بطور موثر انجام وظیفه کنند که شفاف و جوابگوی مسئولیت‌های خود باشند. برای دستیابی به این هدف، کارمندان دولت مرکزی و ادارات محلی بر اساس شایستگی شان انتخاب خواهند شد. بعلاوه، کارمندان دولت باید در کار خود موضع-گیری سیاسی نکنند و بیطرف باشند تا بتوانند در دولتهای منتخبی که نظرات سیاسی متفاوتی دارند، انجام وظیفه کنند.

بند ۳۸- در بلوچستان آزاد بر علیه هرگونه تبعیض جنسی، عقیدتی، سنی و قومی مبارزه خواهد شد. تمامی اقلیتهای قومی و مذهبی در بلوچستان از حقوق برابر و در یک سطح با بقیه مردم برخوردار خواهند بود و آنها می‌توانند بر اساس مراسمات عمل کنند و زبان و آداب خود را پاسداری نموده و آن را محافظت نمایند.

بند ۳۹- در بلوچستان آزاد، بر اساس فرصت‌های برابر عمل خواهد شد و شهروندان بطور مساوی به آموزش، بهداشت و حمایت قانونی دسترسی خواهند داشت. اجرای اصول فرصت‌های برابر به شیوه‌ای علنی، شفاف و حساب‌رسانه صورت خواهد گرفت و در اجرای آن معیار شایستگی افراد خواهد بود و در آن جایی برای جانبداری ناشی از روابط خانوادگی و طایفه‌ای نخواهد بود.

بند ۴۰- آموزش در همه سطوح یکی از اولویتهای دولت بلوچستان خواهد بود و همچنین آموزش کودکان تا سن ۱۶ سالگی اجباری و مجانی خواهد بود. دولت بلوچستان گام‌هایی عملی در جهت اطمینان حاصل کردن از برقراری نظام آموزشی ارزش داری که برای همه کودکان مناسب و قابل دسترس است، بر خواهد داشت. به توان فیزیکی و ذهنی دانش آموزان احترام گذاشته خواهد شد و به توسعه کامل استعداد و توان بالقوه آنان اولویت داده خواهد شد.

بخش هفتم

بعد از آزادی

بند ۴۱- جمهوری دموکراتیک بلوچستان، جامعه ای مدنی، باز، با تحمل و دموکراتیک خواهد بود که تمامی شهروندان آزاد آن در مقابل قانون، از حقوق یکسان برخوردار خواهند شد.

بند ۴۲- دولت بلوچستان بر مبنای رعایت حقوق بشر، آزادی، دموکراسی و حاکمیت قانون استوار خواهد بود. این دولت، از موازین دموکراتیک و آزادیهای شخصی که شامل انتخابات آزاد و چند حزبی، حق اعتراض، آزادی بیان و مطبوعات مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر و پیمان بین المللی حقوق مدنی و سیاسی حمایت خواهد کرد.

بند ۴۳- هیچ دولتی در بلوچستان، قانونی و دموکراتیک نخواهد بود مگر آنکه برخاسته از یک انتخابات آزاد و شفاف باشد. واگذاری قدرت به هر نظام سیاسی، در نهایت در دست مردم بلوچستان خواهد بود و تنها مردم می‌توانند با آراء مخفی شان به یک حاکمیت سیاسی، حقانیت ببخشند.

بند ۴۴- در بلوچستان آزاد و مستقل تاش خواهد شد که یک نظام سیاسی پارلمانی بر اساس قانون اساسی تشکیل شود. این نظام سیاسی، بر اساس یک سیستم حقوقی مستقل، احزاب سیاسی آزاد و انتخابات آزاد و منصفانه بر اساس اصل هر فرد یک رای، عمل خواهد نمود.

بند ۴۵- شکل حکومت در بلوچستان دموکراسی خواهد بود و نمایندگان توسط مردم انتخاب میشوند و هر فرد یک رای خواهد داشت. مجلس ملی بلوچستان (بلوچستان مزین دیوان)، بالاترین تجلی دموکراتیک ملت بلوچ خواهد بود. این دیوان، مجلس نمایندگان مردان و زنان بلوچستان خواهد بود و اعضای آن در انتخابات آزاد، علنی و شفاف برگزیده خواهند شد.

بند ۴۶- مجلس ملی بلوچستان (بلوچستان مزین دیوان)، سنبلی حقیقت، عدالت، افتخار و اعتماد خواهد بود. این مجلس، به عنوان بالاترین نهاد در بلوچستان حقوق دموکراتیک مردم بلوچستان را تضمین و محافظت خواهد کرد و به عنوان یک سنگر مدافع حقوق مردم بر خلاف هر گونه نظام سیاسی تمامیت خواه عمل خواهد کرد.

بند ۴۷- مدیران اجرایی، نخست وزیر و هیئت وزیران و کارمندان عالیرتبه دولتی به عنوان دولت بلوچستان عمل خواهند نمود. تمامی این کارگزاران دولتی در قبال عملکردشان، به مجلس ملی بلوچستان (بلوچستان مزین دیوان) و در نهایت به مردم بلوچستان جوابگو خواهند بود.

بند ۴۸- هر نظام سیاسی موفقی به یک برنامه پایدار برای انتقال قدرت از دولتی به دولت منتخب بعدی نیاز دارد. برای یک گذار با ثبات از یک دولت به دولتی جدید در بلوچستان این موارد باید در نظر گرفته شوند:

الف) دولت بلوچستان توسط حزبی تشکیل خواهد شد که در مجلس ملی اکثریت بدست آورد.

ب) مجلس ملی منتخب باید دوره قانونی خود را به پایان برساند و انحلال مجلس قبل از اتمام این دوره به هر دلیل طبق قانون اساسی موقت غیرقانونی خواهد بود مگر اینکه دو سوم نمایندگان منتخب رای به انحلال مجلس دهند.

ج) پس از پایان دوره کامل مجلس، رئیس دولت آن را منحل خواهد کرد تا انتخابات دیگری برگزار شود. همه جزئیات این بند بطور کامل در قانون اساسی موقت بلوچستان توضیح داده خواهد شد.

بند ۴۹- ارتش ملی بلوچستان از گروههای گوناگون سَرمچار (گروههای مسلح آزادیبخش بلوچ) تشکیل خواهد شد. ارتش ملی بلوچستان، تحت فرمان دولت مدنی منتخب مردم انجام وظیفه خواهد نمود و حوزه اهداف و اختیارات آن توسط مجلس ملی بلوچستان، قانون اساسی بلوچستان و قوانین بین الملل تعیین خواهد شد. ارتش به عنوان یک نهاد جوابگوی اقدامات خود خواهد بود و دولت، قوه قضائیه، مراکز مدنی و رسانه های بلوچستان اقدامات آنرا دقیقاً زیر نظر خواهند داشت. وظیفه اصلی ارتش، دفاع از مرزهای بلوچستان خواهد بود. اعضای نیروهای مسلح بلوچستان تا زمانی که در خدمت ارتش هستند، حق نخواند داشت در امور سیاسی، تجاری و فعالیتهای شغلی دیگر دخالت نکنند.

بند ۵۰- حمل اسلحه بدون مجوز و فعالیت هر نوع ارتش و نیروی نظامی خصوصی ممنوع خواهد بود.

بند ۵۱- حاصل اشغال غیرقانونی بلوچستان توسط قدرتهای خارجی جامعه ای ناهمگون، گسترش فساد و اعتیاد به مواد مخدر، بنیادگرایی مذهبی و عدم بردباری، قحطی و شیوع انواع بیماری بوده است. برای بهبود وضع این جامعه رنج دیده و بر طرف کردن محنت های گذشته و مناقشات و نابرابری های اقتصادی و اجتماعی، دولت بلوچستان کمیته های مناسب مستقلی بوجود خواهد آورد. این کمیته ها در بین گروههای اجتماعی مختلف داوری خواهند کرد تا رفاه اقتصادی آنان و بطور کلی همبستگی اجتماعی افزایش یابد. در روند تصمیم گیریها به گروههای اجتماعی اختیارات لازم داده خواهد شد تا آنها بتوانند برای بهبود وضعیت کل جامعه اقدام کنند.

بخش هشتم

دولت مستقل بلوچستان

بند ۵۲- تقسیم بلوچستان به چند بخش، ارثیه دوره استعماری بریتانیا است. هدف نهائی مبارزه آزادیبخش مردم بلوچ این است که بخشهای مختلف سرزمین تقسیم شده بلوچستان را دوباره متحد کند و کشور مستقل واحدی تشکیل دهد.

بند ۵۳- وظایف و کارهای اساسی دولت بلوچستان عبارتند از: محافظت از بلوچستان در مقابل تجاوز بیگانگان، نگهداری نظم و قانون داخلی، استقرار عدالت، تامین رفاه اجتماعی، ایجاد و حفظ روابط خارجی.

بند ۵۴- در حال حاضر هیچ زیربنای کارآمد اجتماعی و اقتصادی در بلوچستان وجود ندارد. دلیل ضعیف بودن زیربنای اقتصادی و اجتماعی در بلوچستان، دهها سال اشغال غیرقانونی، استثمار و عدم سرمایه‌گذاری میباشد. یکی از مسئولیتهای مبرم حکومت بلوچستان، طراحی، توسعه، مدیریت، حمایت و ترویج یک زیربنای کارآمد زیست محیطی خواهد بود. این حکومت همچنین در پی ایجاد ارتقا و محافظت از زیربنای موثر کاری تلاش خواهد کرد. اساسی‌ترین بخشهای این زیربنا شامل ارتباطات، حمل و نقل و انبار کالا، تولید و عرضه انرژی، ایجاد شبکه برق و برق‌رسانی، فراهم کردن آب تمیز و سرویسهای بهداشتی میباشد. از جمله دیگر فعالتهایی که باید در این لیست گنجانده شوند، میتوان از سرمایه‌گذاری در علوم و فنون و در موسسات اجتماعی، فرهنگی و حقوقی نام برد. این پیشرفتهای پایه‌ای، به نوبه خود، زمینه ایجاد محیطی مناسب برای یک پیشرفت ادامه‌دار اقتصادی خواهد شد. ایجاد این زیربنای اساسی، همچنین بسیج موثر امکانات در تمامی بخشهای اقتصاد را تضمین و ترویج خواهد نمود. ایجاد یک اقتصاد موفق و با دوام، و همینطور یک جامعه مدنی در بلوچستان، به بهم پیوستگی ساختار اقتصادی و اجتماعی آن بستگی خواهد داشت.

بند ۵۵- تمام شهروندان بلوچستان آزادند سفر کنند و در هر نقطه از بلوچستان که بخواهند به داد و ستد بازرگانی مبادرت ورزند و یا کار کنند. هیچ کس نباید در زمینه حق مسافرت، انتخاب شغل، مکان اشتغال و برخورداری از حق کارکردن و حقوق اشتغال مورد تبعیض قرار گیرد.

بند ۵۶- مردم بلوچستان صاحب تمامی منابع طبیعی در بلوچستان هستند. مدیریت و کنترل این منابع، به عهده دولت ملی بلوچستان خواهد بود و از این منابع طبیعی، در راستای رفاه مردمانی استفاده خواهد شد که در بلوچستان زندگی میکنند. هیچ کشور و ملت دیگری حق نخواهد داشت برای تامین منافع خود، از منابع طبیعی بلوچستان بهره‌برداری کند.

بند ۵۷- در مبادلات بازرگانی بین بلوچستان و ملل دیگر، تجارت کالاهایی که از منابع طبیعی بلوچستان استخراج میشوند، بر اساس قیمت بازار منطقه‌ای و جهانی تنظیم خواهد شد.

بند ۵۸ - حکومت بلوچستان مسئول است که یک سیستم فراگیر تامین خدمات اجتماعی ایجاد کند. این خدمات، شامل بهداشت ملی، خدمات رفاهی، و حقوق بیکاری و بهره‌برداری از مزایای شغلی در دوران بیماری خواهد بود.

بند ۵۹ - دولت آزاد و دموکراتیک بلوچستان مسئولیت حمایت از تمامی گروه‌های آسیب پذیر و بدون حمایت را به عهده خواهد داشت. این گروه‌ها شامل کودکان، ناتوانان، سالخوردگان و معلولین خواهند بود. دولت بلوچستان مسئول خواهد بود که شبکه‌های امن سیاسی برای بهبودی وضعیت اجتماعی، سیاسی و اقتصادی این گروه‌های اجتماعی ایجاد کند که آنان بتوانند از حقوق و فرصت‌های برابر با بقیه مردم برخوردار باشند.

بند ۶۰ - تهیه و تدارک کالاها و خدمات عمومی، یکی از مسئولیت‌های اصلی حکومت بلوچستان خواهد بود. تهیه و تدارک این کالاها باید بصورت باز و شفاف صورت گیرد. مسئولیت هرگونه سوء مدیریت و سوء استفاده از بودجه عمومی در تهیه این کالاها و خدمات بر عهده دولت خواهد بود.

بند ۶۱ - دولت مستقل بلوچستان مسئولیت خواهد داشت که یک دادگاه علنی و مستقل تشکیل دهد که در آن تمام جرایم مرتکب شده توسط همه نیروها بر علیه مردم بلوچستان طی دهه‌های گذشته مورد رسیدگی قرار خواهد داد. کسانی که در جنایت دست داشته‌اند به سزای اعمال خود خواهند رسید و به قربانیان غرامت پرداخت خواهد شد.

بند ۶۲ - دولت مستقل بلوچستان از دول اشغالگر سابق که منابع طبیعی بلوچستان را به یغما برده و غارت نموده‌اند، تقاضای خسارت خواهد کرد.

بند ۶۳ - یک بلوچستان آزاد و دموکراتیک، وظیفه خود میداند که برای صلح و توسعه اقتصاد ملی، منطقه‌ای و جهانی تلاش نماید. بلوچستان مستقل و آزاد، فعالانه با سازمان‌های حقوق بشر و موسساتی که برای صلح جهانی فعالیت میکنند، همکاری خواهد کرد. بلوچستان مستقل و دموکراتیک همچنین اعتقاد راسخ به حمایت از قوانین و مقررات بین‌المللی خواهد داشت و فعالانه همزیستی مسالمت آمیز با همسایگانش را تشویق میکند، حقوقشان را محترم می‌شمارد و در راستای احقاق منافع دوجانبه و توسعه اقتصادی همکاری خواهد کرد.

بند ۶۴ - دولت بلوچستان، برای حمایت از اعضای خانواده جان باختگان در راه رهایی میهنمان، بودجه‌ای اختصاص خواهد داد.

بخش نهم

جامعه، اقتصاد و محیط زیست

بند ۶۵- زبانهای مردم بلوچ، بلوچی و براهوئی، زبانهای ملی بلوچستان خواهند بود و انگلیسی، دومین زبان رسمی بوده و در مناسبات بین المللی ارتباطات با این زبان صورت خواهد گرفت.

بند ۶۶- اقتصاد بلوچستان بخشهای مختلفی خواهد داشت و همه بخشهای آن چه خصوصی، چه دولتی و داوطلب در حیطه قانون و در راستای خدمت به شهروندان بلوچستان فعالیت خواهند کرد.

بند ۶۷- "چکین بلوچانی" سرود مبارزات رهائیبخش بلوچستان است. سرود ملی بلوچستان مستقل در دولت موقت یا اولین مجلس ملی بلوچستان تعیین و تصویب خواهد شد.

بند ۶۸- پرچم مبارزات رهائیبخش بلوچستان که بطور فزاینده ای از جانب بیشتر سازمانهای سیاسی پذیرفته شده، دارای سه قسمت است: یک مثلث آبی رنگ در کنار میله پرچم که روی آن یک ستاره سفید قرار دارد و در امتداد این مثلث دو قسمت مساوی دیگر آن از دو رنگ تشکیل شده: قسمت بالا به رنگ سرخ و قسمت پایین به رنگ سبز. اولین مجلس موسسان یا مجلس ملی بلوچستان در باره پرچم ملی بلوچستان تصمیم گرفته و آن را تصویب خواهد نمود.

بند ۶۹- مرزهای بلوچستان مستقل، براساس مرزهای تاریخی و جغرافیایی مشخص زمان حاکمیت نصیرخان تعیین خواهند شد.

بند ۷۰- روز ۱۳ نوامبر بعنوان روز یادبود قربانیان مبارزات رهائیبخش و جانفشانی آنها برای کسب استقلال مجدد، انتخاب خواهد شد. در این روز بود که میرمهراپ خان و بسیاری از سربازانش در مقابله با ارتش تجاوزگر امپراتوری بریتانیا و در دفاع از سرزمین بلوچستان جانشان را از دست دادند.

بند ۷۱- اگر در جامعه‌ای رفاه موجودات زنده دیگر نادیده گرفته شود در آن جامعه به شیوه انسانی و متمدنانه عمل نشده است. در یک بلوچستان آزاد و دموکراتیک هم دولت مراقب چگونگی رفتار با حیوانات خواهد بود و بر اساس پیمانها و قراردادهای بین المللی از حقوق حیوانات حمایت خواهد نمود.

بند ۷۲- کره زمین به عنوان مادری است که بدون آن، نژاد انسانی و تمدن معنایی نخواهد داشت. بلاشک هستی ما به طبیعت وابسته است و دولت و شهروندان بلوچستان، حداکثر تلاش را در جهت حمایت، رعایت و نگهداری از محیط زیست طبیعی خود خواهند نمود.

بند ۷۳- بلافاصله بعد از کسب استقلال مجدد اقداماتی عاجل برای خاتمه دادن به تمامی فعالیتهای هسته ای صورت خواهد گرفت. آزمایشهای هسته ای در بلوچستان، بدون رضایت مردم بلوچ و برخلاف خواست آنان صورت گرفته است. در تاریخ ۲۸ ماه مه ۱۹۸۸ میلادی، پاکستان آزمایش هسته ای خود را، در راسکوه که در ناحیه چاغی بلوچستان واقع شده است، انجام داد. از سازمان ملل متحد خواسته خواهد شد تا در باره اثرات این آزمایش بر روی مردم و محیط زیست در این مناطق بلوچستان، تحقیقاتی مستقل انجام دهد. مناطق آلوده به مواد سمی و رادیو اکتیو پاکسازی خواهند شد؛ و تحقیقات علمی مستقلی برای ارزیابی خسارات وارده بر محیط زیست و آسیب ناشی از مواد اشعه زا بر ساکنین این مناطق انجام خواهد شد. دولتی که این جنایت را بر مردم بلوچ روا داشته است، باید در مقابل دادگاه جنایی بین المللی جوابگو باشد. هر دولتی که مسئول شناخته شود، باید به مردمی که به این بلا گرفتار آمده اند، خسارت بپردازد.

بند ۷۴- حضور گروههای فشار نشانه خوبی از تنوع و گوناگونی در جامعه است و آنها بخشی جدائی ناپذیر از بلوچستان مستقل خواهند بود. فعالیت گروههای فشارقانونی خواهد بود و به آنها بعنوان دیدبانان جامعه و نیروهای محرک تغییر نگریسته خواهد شد. جمهوری بلوچستان، تنوع آراء و عقاید را برسمیت شناخته و به این اصول پایبند خواهد بود.

بند ۷۵- هیچ جامعه یا ملتی نمی تواند بدون نیروی کار ماهر و مسئول خود، به بقا خود ادامه داده و پیشرفت کند. کار در ذات خود، سزاوار تقدیر و تجلیل است. به همین دلیل در یک دولت مستقل بلوچستان، اصل اخلاقی کار بعنوان معیار اساسی فرهنگ بلوچ و نظم اجتماعی با آغوش باز پذیرفته خواهد شد. این اصل، بعنوان یک راهنما در تمامی بخشهای اقتصاد در نظر گرفته خواهد شد.

بخش دهم

قانون اساسی موقت

بند ۷۶- با در نظر گرفتن این منشور یک مجمع تخصصی برای آماده کردن پیش نویس قانون اساسی موقت بلوچستان ایجاد خواهد شد. این قانون اساسی شامل تمامی حقوق بنیادین مردم بلوچ و مسئولیتهایی خواهد بود که در این منشور پیش بینی شده است. قانون اساسی موقت با توجه به شرایط و نیازها، فرهنگ و تاریخ ویژه بلوچستان شامل مجموعه‌ای عناصر مترقی خواهد بود که برای یک دولت دمکراتیک مدرن ضروری است.

بند ۷۷- قانون اساسی موقت به مجلس ملی بلوچستان (بلوچستان مزین دیوان) تقدیم خواهد شد تا پس از بحث و تبادل نظر، آن را تصویب نماید.

تواضع و فروتنی چراغ راهنمای ماست. از اینرو این سند ادعا ندارد که بدون اشکال و بی نقص باشد. این منشور، سندی راهبردی برای همه زمان و مکان نیست و فقط طرح و راهنمایی برای ملت بلوچ است که حقوق لایتنجاء دموکراتیک و استقلال خود را باز یابند.